8e JAARGe.

No 195.

OOSTPOST

SOERABAYASCHE COURANT

Prijs der Inteekening.

Voor Soerabaya ℔ jaar ƒ 24.– ℔ halfjr. ƒ 12.– ℔ maand ƒ 2.–
„ Java. „ do. „ 30.– „ do. „ 15.–
„ Buitenbezn. „ do. „ 36.– „ do. „ 18.–
„ Europa „ do. „ 50.–

De *OOSTPOST* verschijnt dagelijks met uitzondering van den Zondag.

WOENSDAG 15 AUGUSTUS 1860.

Prijs der Advertentiën.

De prijs der ADVERTENTIËN is ƒ 1.— voor elke TIEN WOORDEN; behalve het zegel.
Advertentien met groote letter betalen dubbeld.
Iedere herhaling na de twee eerste plaatsingen wordt betaald met de helft van het bedrag der advertentie.
Voor doorloopende annonces kunnen schikkingen worden getroffen.

ADVERTENTIEN.

(*Voor het Land.*) Naar aanleiding eener van hoogerhand bekomen magtiging zal op Zaturdag den 25sten Augustus a. s. des morgens ten 8 ure door den ondergeteekende ten zijnen bureele publieke uitbesteding worden gehouden voor de levering van diverse artikelen van Inlandschen oorsprong ten behoeve van den Artillerie Constructie Winkel, gedurende het jaar 1861.

Omtrent de voorwaarden dezer uitbesteding kunnen dagelijks van des morgens 8 tot des namidags 1 ure (Zondags uitgezonderd) ten bureele van den Ondergeteekende, de verdere inlichtingen verkregen worden, alwaar eene opgave der marktprijzen van de onderscheidene artikelen ter Speculatie van gegadigden ter lezing zal gereed liggen.

De Directeur van den
Artillerie Constructie Winkel,
(1148) VREEDE.

UITBESTEDING.

Op Woensdag den 5den September aanstaande,
des voormiddags ten 10 ure

zal op het bureau van den ondergeteekende openbare uitbesteding worden gehouden voor de levering van:

2000 stuks SLAGT-OSSEN,

ten behoeve der troepen in de wester afdeeling van BORNEO.

De voorwaarden der uitbesteding liggen dagelijks, met uitzondering van zon en feestdagen, van 's morgens 7 tot 12 ure, ter lezing op genoemd bureau, alwaar mede nadere inlichtingen te bekomen zijn.

SOERABAYA; *De Onder Intendant der 1e klasse*
den 16e *Julij* 1860. *in de 3e militaire afdeeling op Java,*
(1063) **Hk. VERREE.**

De brug gelegen aan den weg voor het erf van den Heer W. CORES DE VRIES, *zal op Dingsdag en Woensdag den 14den en 15den Augustus,* voor de passage van rijtuigen gesloten zijn.—

De Assistent Resident voor de policie.
(1226) **E. EBBERTS.**

SUBKOMMISSIE VAN ONDERWIJS
TE SOERABAYA.

Aan ouders en voogden wordt bekend gemaakt dat het openbaar examen bij de Gouvernements scholen alhier zal plaats hebben op *Vrijdag den 17 Augustus aanstaande* des voormiddag te half negen ure.

SOERABAYA, 12 *Augustus* 1860.

Ter ordonnantie van de subkommissie voornd.
CH. TROMP.
fd. Secretaris.

VENDU DEPARTEMENT.

VERKOOPING.

Op Donderdag den 16*den Augustus* 1860.

Bij den kapt. *Rijkens,* te Semoet van meubelaire goederen.

Op Vrijdag den 17*den Augustus* 1860.

In het pakhuis van den chinees *Tan Bindjang,* aan de Kalimaas, op aanvraag van de heeren *Kopersmit* & Co, van een schip en Inventaris. (1194)

Op Maandag den 20*sten Augustus* 1860.

Bij den 1e Luit. *Behouden,* in het Militair Kampement van meubelaire goederen.

Op Dingsdag den 21*sten Augustus* 1860.

Bij *D. D. van Boeckholtz,* in de Chins. Kamp van twee huizen en erven behorende tot den boedel van wijlen *J. Y. Kingdom.*

Op Woensdag den 22*sten Augustus* 1860.

Voor het sterfhuis van den chinees *Ho Lioktjoan,* in de Chins. Kamp van handelsartikelen tot zijnen boedel behorende.

Op Donderdag den 23*sten Augustus* 1860.

Aan de Kalimaas in de Kampong Bandaran van cc. 1000 stuks aangehaalde houtwerken.

Op Vrijdag den 24*sten Augustus* 1860.

Bij den heer *P. Margadant,* in de Gatottan van meubelaire goederen. (1236)

STERFGEVALLEN.

Op heden **den 11den Augustus 1860** ontvingen wij de voor ons zoo treurige tijding dat onze dierbare voedstermoeder MARIA CHRISTINA STURK, geboren *Cramer* na een langdurig lijden, op den 17den Junij dezes jaars. te Amsterdam is overleden, in den ouderdom van 77 jaren 8 maanden en 11 dagen.

Hoe ons deze slag treft, zullen zij, die haar hier hebben gekend en weten wat zij aan ons en vele meer heeft gedaan, kunnen beseffen, hoe smartelijk ons dit verlies treft, doch dankbaar aan den goeden God, staren wij haar na, naar die gewesten, daar wij hopen, zij haar loon reeds zal weg hebben. Hare asche ruste in vrede.

H. J. STENEBOME.
H. STENEBOME LEMON.
(1221) J. LEMON.

Heden ontving ik de voor mij hartverscheurende tijding van het overlijden van mijn eenig dochtertje, ten huize harer grootouders te *Zalt-Bommel.*

SOERABAYA, **Er HERMANS.**
11 *Augustus* 1860. (1220)
Eenige kennisgave.

VENDUTIE WEGENS VERTREK.

Op aanstaande Donderdag 16 *Augustus.*

ten huize van

den kaptein RYKENS op *Semoet.*

Van eenen netten inboedel, waaronder YZEREN LEDIKANTEN, nieuwe GEPOLITOERDE MEUBELEN, SPIEGELS LAMPEN, GLAS- en AARDEWERK. enz. benevens een goed gedresseerd OVERWALSCH RYPAARD.

(1197) **A. H. DEELEMAN.**

VERKOOP VAN EEN SCHIP.

De geannonceerde verkoop van den **ROMP** van het kopervaste en gekoperde Nederlandsche schip

JAVA,

groot **329** gemeten Lasten en gevoerd geweest door kapt.

S. STIKKEL VAN DAM,

zal alsnu plaats hebben

op Vrijdag den 17*den Augustus a. s.*

in de pakhuizen van TAN BINDJANG te Kampong Baroe, schuin over het waterhuis.

De ROMP met de ONDERMASTEN, BOEGSPRIET, GROOTE en VOORSTENG, MARSEN, en BRAMZALING, TWEE POMPEN, TWEE HOUTEN- en EEN IJZEREN KOMBUIS, EEN TRAP, EEN ZWAAR ANKER en circa NEGENTIG VAAM KETTING, zal in een koop worden verkocht.

daarna de Inventaris

BESTAANDE UIT:

STAAND- en LOOPEND TUIG, TWEE STELLEN ZEILEN, VIER GROOTE- en KLEINE ANKERS met KETTINGEN, TROSSEN- en KAJUITS GOEDEREN.

Stuurmans Instrumenten,

ZOOALS:

CHRONOMETER, HORWIE 119, BAROMETER, SEXTANT, KIJKER, KAARTEN- en BOEKEN, zoomede eenige METEOROLOGISCHE instrumenten.

VERDERS:

KOMPASSEN, VLAGGEN, KOMBUIS KETELS, RONDHOUTEN, IJZEREN WATERKISTEN, WATERVATEN, EEN GROOTE BOOT, en TWEE SLOEPEN, met toebehooren, enz. enz.

Twee dagen te voren alles te zien.

(1192) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

ALGEMEENE MAATSCHAPPIJ
VAN
HET ZEE-KANAAL VAN SUEZ.

(*Vervolg.*)

Wanneer de Egyptische Vorst-vassal de bevoegdheid bezit om over Egypte te regeren op den voet van onafhankelijkheid bepaald bij den hatti-cherif, de Grooteheer heeft niettemin het diplomatieke regt behouden om met vreemde mogendheden onderhandelingen aanteknoopen en te regelen, en wederzijdsche overeenkomsten te sluiten welke de fractien in het keizerrijk eischen.

Volgens dit beginsel onderhoudt de onder-koning van Egypte geen corps diplomatique bij de vreemde vorsten, niettegenstaande bij hem agenten, bekleed met een diplomatiek karakter, zijn geaccrédïteerd; onder anderen die van Engeland en Frankrijk.

Onze onderhandelingen begonnen te Constantinopel in Februarij 1855.

Een voor den onder-koning gunstig antwoord werd ons onmiddellijk beloofd. Men moet wel in aanmerking nemen dat er nimmer kwestie heeft bestaan van een *firman* voor de concessie van den Sultan. De concessie was geregeld en wettig geoctroijeerd door Mohammed Said, die zich had verbonden om, volgens het gebruik, van den Sultan eene eenvoudige magtiging te verkrijgen welker vorm niet was bepaald, of liever gezegd eene verklaring dat hij zich niet tegen het plan verzette. Het was toen dat zich de eerste teekenen begonnen te vertoonen der staatkundige oppositie van de zijde van Engeland. In eene op den 1ste Maart 1855 aan den internuncius van Oostenrijk te Constantinopel gerigtte depêche, hadden wij gelegenheid om aantetoonen dat wij geene andere moeijelijkheden ondervonden dan juist van Engelands zijde. De afgezant van Engeland had zich bij den groot-visier doen gelden, om te verkrijgen dat de raad een negatief antwoord gaf op den brief van den onder-koning. Daar deze poging mislukte stelde hij voor om de kwestie van magtiging voorloopig te laten rusten en om eene kommissie te benoemen met het doel om in eene gedétaileerde discussie te treden over elk der artikelen van de concessie. Er kon echter geene kwestie zijn van over de akte van concessie te discusseren; deze toch was door den onder-koning zelf opgesteld, ter mededeeling aan alle Europesche kabinetten gezonden en door den grooten raad van Cairo erkend als in overeenstemming te zijn met de wetten en gebruiken van het land. Op een dergelijk terrein konden wij onze tegenpartij niet volgen, bovendien was ons bepaald aanbevolen om ons daar geheel van af te houden. De onder koning had het regt om, met betrekking tot eene wettige daad van zijn inwendig beheer, niet toetelaten dat er iets voorafging waardoor later jammerlijke storingen zouden kunnen worden veroorzaakt in den geregelden en vrijen loop van zijn Gouvernement.

Wij kondigden inmiddels aan dat wij weder naar Egypte wilden terugkeeren, daar de onder-koning ons wachtte tot het maken van toebereidselen voor de organisatie van zijn plan.

De groot-vizier Rechid-pacha gaf ons daarop, volgens zijne belofte, een brief van goedkeuring voor den onderkoning van Egypte, welk schrijven is opgenomen in het eerste deel van onze officiële publikatien. Alsnu zeker dat, voor zoover de belangen van het keizerrijk betrof, er geen *velo* meer was te vreezen van den Grooten heer, die zelf het kanaal van Suez beschouwde als een der nuttigste en belangwekkendste plannen, ging de onderkoning, in overeenstemming met ons, er onmiddelijk toe over om zijne roemrijke onderneming tot een zeker einde te leiden. Hij zeide ons.—

„Wanneer gij moeijelijkheden ontmoet wat betreft de „finantiële organisatie der compagnie, weet dat ik besloten „heb om voor de uitvoering van mijn werk mijne eigene „middelen en die van mijn land ter beschikking te stel„len, en dat die zullen worden gevoegd bij de fondsen die „van andere zijden u zullen worden verleend." Deze schoone woorden verdienen evenzeer in uw geheugen te worden bewaard als in het archief van onze vereeniging.

Den 30 April 1855 gaf ons de Vorst bepaalde instructien te Maréa (Mariout, in hetzelfde kampement van de Lijbische woestijn hetwelk zes maanden geleden getuige was geweest van de ontwerping van het project en van onze eerste raadplegingen tot organisatie.

Deze instructien zijn een treffend bewijs van het personele aandeel dat de onderkoning nam in het beleid van het geheel, en zelfs van de details van zijn plan, alsook van de zorg welke wij namen om hem met alle omstandigheden in wetenschap te stellen, welke betrekking hadden op de ten uitvoerlegging van het vereerend mandaat dat hij ons had toevertrouwd. Zijne goedkeuring, gedateerd 19 Mei 1855, is in de volgende termen uitgedrukt:—

De geännonceerde Verkoop bij inschrijving van

805 PAKKEN BLADEN JAVA TABAK,

Hoofdmerk VBM en VTDR, zal plaats hebben

OP den 18den Augustus aanstaande,

instede van op 8 Augustus; blijvende de Veilconditiën onveranderd.

De monsters deze partij, getrokken door eenen deskundigen, zijn dagelijks te bezigtigen ten kantore van de ondergeteekenden, en te Soerabaya in het lokaal der Handels-vereeniging aldaar.

SAMARANG, **VAN MAANEN & CO.**
28 *Julij* 1860. (1141)

VENDUTIE

op Woensdag den 22sten Augustus a. s.
in de Chinesche kamp,
DOOR

D. D. VAN BOECKHOLTZ.

van de nagelatene GOEDEREN van wijlen den chinees HOI IOKTJOAN, bestaande uit:
diverse **Lijnwaden, Fluweel, Laken, Gordijngoed, Zijden stoffen,** enz.
BENEVENS.
Een **Steenen huis** met **pannen gedekt,** staande op **gouvernements grond.** (1210)

HOUT VENDUTIE

Op een nader te bepalen dag in het begin van September.
zullen door ondergeteekende op hunne stapelplaats bij de *Kampong Bandaran* in publieke VENDUTIE worden verkocht.

1200 STUKS BALKEN

geschikt voor huis en scheepsbouw.

B. J. VAN ECK & CO.
(1241)

VERTREK VAN STOOMSCHEPEN.

HET VERTREK

VAN DE STOOMBOOT KRATON,

is bepaald, op *Vrijdag den 17 dezer,* naar **Pasoeroean, Probolingo en Bezoekie.**

Adres
(1227) **Mc MILLAN MARTEN.**

VERTREKDAGEN

DER STOOMBOOT

SEMARANG,

Van **Batavia** naar **Samarang** en **Sourabaya** 15 en 30 *Augustus.*
" **Samarang** naar **Sourabaya** 2 en 18 *Augustus.*
" **Sourabaya** naar **Samarang** en **Batavia** 7 en 22 *Augustus.*
" **Samarang** naar **Batavia** 9 en 24 *Augustus.*

Voor vracht en passage gelieve men zich te adresseren bij.

De Agenten,
(1142) **ADAM & CO.**

HET STOOMSCHIP PALEMBANG,

kapitein **KULLER.**
Vertrekt naar **Batavia** via **Samarang,** *op Vrijdag den 17den Augustus.*

Adres bij
(1225) **W. CORES DE VRIES.**

VERTREK VAN SCHEPEN.

PASSAGE NAAR

NEDERLAND via SAMARANG

wordt aangeboden met het voor den overvoer van familiën uitmuntend ingerigt Nederlandsch schip

HERCULES,

KAPITEIN SIEDENBURG,

Aan boord van dien bodem bevindt zich een geexamineerd geneesheer en een melkgevend beest.
Nadere informatiën te bekomen bij

De Agenten,
(1233) SCHIMMELPENNINCK & CO.

De likwidatie der zaken van de te Passaroean gecanteerd hebbende firma W. L. VERSTEGH & Co zijnde afgeloopen, is de rekening dezer likwidatie met alle daarbij behoorende justificatoire bescheiden ter inzage gelegd voor belanghebbenden, ten kantore van den 2den ondergeteekenden.

SOERABAYA, *De likwidateuren,*
15 *Augustus* 1860. R. VAN NOORD BORSKI.
MR. W. 's JACOB.
(1239) F. B. KARTHAUS.

LEROUX & CO.

Belasten zich met het leveren van

DINERS,

ZOOWEL ALS

AFZONDERLIJKE SCHOTELS

EN VAN

Gebaksoorten,

in eene ontelbare verscheidenheid.

Men wordt vriendelijk verzocht om de bestellingen eenige uren vooraf te willen doen, als wanneer zij de verzekering geven dat alles *altijd versch,* en van eene keurige smaak en uitvoering zal zijn.

Gedrukte kaarten zijn hiervan in hunne toko beschikbaar. (1222)

LOGE DE VRIENDSCHAP.

Receptie in den eersten graad
op Zaturdag 18den dezer.

De Secretaris,
(1238) **MAC LENNAN.**

VERTREKKENDE PERSONEN

F. W. MULLER, gemagtigden de Heeren MAC LENNAN & Co. (1228)

Een jongmensch, Nederlander van geboorte, bekend met BOEKHOUDEN en VIER TALEN, zag zich gaarne in eene of andere betrekking geplaatst Adres Letter **M.** uitgevers dezer. (1232)

Bij de Agenten te Soerabaija
VAN DE

OOST-INDISCHE ZEE EN BRAND-ASSURANTIE MAATSCHAPPIJ.

gevestigd te Batavia,

is thans gelegenheid tot het onmiddelijk verzekeren tegen gevaar voor Zee en Brand.

SCHIMMELPENNINCK & CO.
(1214) *Agenten.*

NAAR AANLEIDING DER ANNONCE
in de Javasche Courant van 11 Julij ce.
heeft de firma

LEROUX & CO,

alhier,

EENE TOKO,

KOEK, BANKET EN PASTEIBAKKERIJ,
OPGERIGT
welke op morgen zal worden geopend.

Zij nemen de vrijheid zich in de gunst van het geachte publiek aan te bevelen.

SOERABAIJA 13 *Augustus,* 1860 (1223)
Boomstraat.

PHOTOGRAFISCH

PORTRETTEN ATELIER

VAN

C. C. F. PERRET.

Portretten op papier en glas, in diverse soorten van lijsten en étuis. (1082)

TIEN à TWINTIG DUIZEND GULDEN

in leen te bekomen tegen solide eerste hypotheek.
Informatien bij
(1235) **T. A. KLINKHAMER.**

TE KOOP

Een prachtig stel ZILVERWERK in étui, bestaande uit 36 ZILVEREN LEPELS en VORKEN, — 36 DESSERT LEPELS en VORKEN, — 36 THEELEPELS, — SOEPLEPEL, — RIJSTLEPELS etc.
Te bevragen bij
(1230) **D. D. VAN BOECKHOLTZ.**

TE KOOP

EEN STEENEN met PANNEN GEDEKT HUIS.

BIJ
(1242) **J. SWART.**

PUIKE HOLLANDSCHE WIJN-AZIJN

op fust.

BIJ
(1229) GEBRS. VAN DELDEN.

„Ik heb kennis genomen van het rapport hetwelk gij „mij den 30 April hebt toegezonden en ik heb het do„cument waarin uwe instructien zijn vervat goedgekeurd. „Ik waardeer den ijver die gij bij deze zaak hebt aan „den dag gelegd, en het vriendschappelijk belang dat gij „daarin hebt gesteld; ik kan dan ook niet anders als u „mijne werkelijke tevredenheid betuigen.

Ter zelfder tijd dat de Vorst dit officiele document voorzien van zijn zegel ons overgaf, deed hij ons ook tevens uitreiken eene oorspronkelijke *firman* van concessie, waarom wij tot nu toe nog niet hadden verzocht, doch welke ons noodzakelijk werd op het oogenblik van ons vertrek naar Europa.

Niettegenstaande de oppositie van de Engelsche diplomatie waren niet alleen de gunstige beschikkingen door Zijne Hoogheid genomen maar ook die van den Divan geconstateerd; het was blijkbaar dat het eenige gevaar dat den onder-koning in de doorzetting van zijne onderneming bedreigde eene vreemde oppositie was, die zijne bedoelingen misschien verkeerd zou uitleggen, als voorgevende dat hij eenen aanval deed op de magt van den Sultan, tot het behoud waarvan de oostersche rijkdommen zoovele opofferingen hadden gedaan.

Reeds sedert te lang waren wij den onder-koning toegedaan, te zeer vreesden wij storing te zien komen in den loop van zijn Gouvernement of in zijne politieke relatien, om hem niet het ernstige van dien toestand onder het oog te brengen. Wij verklaarden hem opregt dat, niettegenstaande wij zijne magt erkenden, wij daar geen gebruik van dachten te maken zonder de toestemming van de verheven Porte, of zonder de moeijelijkheden, die zich voordeden, uit den weg te hebben geruimd.

Dit was de aanleiding van het schriftelijk antwoord dat bij ons voorstel van 19 Mei 1855 en den firman van concessie van 30 November 1854 werd gevoegd.

Het Engelsche kabinet, hetwelk natuurlijk bewust was van de door de verheven Porte genomen gunstige beschikkingen, en overtuigd dat tusschen haar en den onderkoning omtrent het onderwerp eenstemmig werd gedacht, deed eene poging bij het Fransche Gouvernement dat deze die eenstemmigheid verbrak.

Eene in Junij 1855 door Lord Clarendon aan Lord Cowleij gerigte depêche gaf te kennen: „dat het Gouvernement van hare Britsche majesteit zwarigheden in de vraag om de kwestie betrekkelijk de landengte van Suez ter beslissing te laten tusschen den Sultan en de onder-koning van Egypte, omdat in dat geval de agenten der twee verbondene landen, gebruik makende van hunnen invloed te Constantinopel en te Alexandrie, door onwegen en intrigues eenen strijd van antagonisme en naijver konden doen herniewen die gelukkig uit de politiek der beide Gouvernementen was verdwenen. Daar de kwestie dus in het geval verkeerde om aan een onderzoek te worden onderworpen, bood Lord Clarendon de volgende tegenwerpingen aan:

„1° De aanleg van het kanaal van Suez was physiek eene onmogelijkheid, en aangenomen dat het plan kon worden uitgevoerd, dan zou dit eene zoo ontzettende uitgaaf vorderen dat er voor de handels-speculatie volstrekt geen voordeel van te verwachten was.

Dit bewees dus dat er politieke redenen in het spel moesten zijn.

„2° Het plan van het kanaal, voor de uitvoering waarvan in elk geval een geruim tijdsverloop zou worden gevorderd, zou eene aanmerkelijke vertraging brengen, zoo niet eene geheele verhindering, in de beeindiging van den spoorweg tusschen Cairo en Suez, welke is aangelegd ter verlenging van de reeds geopende lijn tusschen Alexandrie en Cairo. Zeker zou dit nadeelig werken op de Engelsche belangen in Indie. Het Britsche Gouvernement zoekt in Egypte niets anders dan eenen gemakkelijken en korten weg naar Indie voor reizigers, ligte handels-artikelen en brieven. Het verkrijgen van grondgebied daar is zijn streven niet.

Het verlangt niets anders dan eenen vrijen doortogt. De doorlegging van den spoorweg zal die vermelde gemeenschap geven, en de toestand van Egypte als afhangende van het Turksche rijk zou de vrijheid en zekerheid daarvan waarborgen."

De minister van buitenlandsche zaken van Frankrijk antwoordde daarop als volgt:

„1° Wanneer de aanleg van het kanaal van Suez materieel onmogelijk is, dan hebben zij, die vreezen om door de uitvoering daarvan hunne belangen te zien benadeeld, er zich het hoofd niet mede te breken.

(Wordt vervolgd.)

DE

NIEUWE REGELING

DER

SUIKERCULTUUR

(*Slot.*)

Wij zeiden dat de rietsoort te Bourbon verschilt van die welke hier wordt gecultiveerd en dit verschil is grooter dan het onderscheid tusschen de *teboe rapoq* en de *teboe matem* die hier zoo weelig groeijen, terwijl het evenmin kan worden gelijkgesteld met de zwaardere rietsoort die in Suriname wordt verbouwd. Dit verschil bestaat zoowel in de grootte van den rietstok, als in het aanzien der plant, die schraal is van kruin en welker bladeren nimmer zoo weelderig omkrullen als die van het riet hier. Het sap is veel meer suikerhoudend, hetwelk wordt toegeschreven aan de gronden die, hoog gelegen, een dor, vulkanisch aanzien hebben en bij verre niet zoo zorgvuldig zijn bewerkt als de net omgeploegde rietvelden op Java.

Het riet is er ook niet geplant in nette vierkante tuinen. Op sommige plaatsen wandelt men langs een meer of minder gelijkmatig voetpad, tusschen de rietstoelen aan de eene zijde, en aan de andere zijde een steilen rotswand van welks bovenrand andere rietstoelen den wandelaar over het hoofd hangen. Waar tusschen de rotsspleten een weinig aarde is, daar plant de neger een riettop, en, als die slechts aarde genoeg vindt om vooreerst wortel te schieten, dan groeit dezelve op en wordt verder verzorgd. Op andere plaatsen zijn vrij groote ruimten opengebleven omdat daar het terrein slechts steenen, geen aarde aanbiedt. Maar hoe dor het terrein zich laat aanzien, en hoe betrekkelijk schaars de aarde er schijnt te leggen, toch is de onbebouwbare grond er niet veel, en alles réusseert er, tot zelfs de *boenkil* van welke men hier op Java na genomen proeven heeft gezegd dat dezelve onvergelijkelijk veel minder produceerde dan de jaarlijks vernieuwde aanplant.

De aardsoort is daar niet vast en van kleiachtigen aard zoo als de meergenoemde gronden hier, maar van een eenigzins mergelächtig aanzien en zeer los, zoodat de fijnere vezels van den rietwortel er gemakkelijk doordringen, en dewijl het terrein hoog is gelegen, zoodat bij de, daar minder overvloedige, regenbuijen het water niet *kan* blijven staan, doch dadelijk weder afloopt, is, als een natuurlijk gevolg, de rietcultuur eene veel droogere teelt dan het op lagere gronden zou zijn. Dit wordt dan ook gehouden voor de reden waarom het rietsap daar veel minder waterig is als op Java, zoodat de verhouding tusschen de volume rietsap en de daaruit te verkrijgen hoeveelheid cristallisibele suiker, gunstiger is voor den fabriekant te Bourbon. Van deze gunstige verhouding is een niet minder gunstig gevolg dat het sap minder lang op het vuur behoeft te blijven, waaraan men weder de schoone kleur en grove grein van de Bourbonsche suiker toeschrijft.

En nu onderwerpen wij aan het oordeel van den lezer of, bij zoo tallooze verschillen in de cultuur, het redelijk is te beweren dat de onder geheel verschillende omstandigheden hier gedreven wordende suikercultuur achterlijk is, en of er eenige de minste grond bestaat om op de *Bourbonsche suikerproductie* te wijzen, als maatstaf voor hetgeen de *suikerproductie hier* zou kunnen worden.

Zelfs indien de fabriekant ten dezen zou willen gebruik maken van de hem in § 7 zoo genadiglijk verleende vrijheid om voor *zijne* kosten bibiet van Bourbon te laten komen, dan nog zouden wij niet durven veronderstellen dat zulks zijne zaak het minst zou kunnen verbeteren, omdat de gronden die hier voor de contracten zijn aangewezen zóóveel verschillen van de boven omschreven gronden to Bourbon, dat men met bijna-zekerheid zou kunnen voorspellen dat de proef zou mislukken. Zelfs op gronden die in ligging en geäardheid meer met die van Bourbon overeenkomen, zou het, wegens het groote verschil van climaat, eene zeer dubieuse proefneming zijn, doch in dat geval zou die proef waarschijnlijk door een particulier planter moeten worden genomen, want, zooveel ons bekend is, werden voor geene der gouvernements aanplanten zulke gronden aangewezen.

Wij herhalen het, wij laten den lezer nu zelf oordeelen over de waarde van de bewering dat de suikerproductie hier nog veel kan toenemen, en of het indedaad *niet te betwijfelen valt dat over het algemeen de suikerbereiding op Java nog verre is van het hoogste standpunt te hebben bereikt, en nog voor aanmerkelijk hooger productie vatbaar is* (Ad. §. 21.)

Is deze bewering daar nedergesteld als een lokaas voor de gegadigden bij de UITBESTEDING?

Wat nu aangaat het stelsel van uitbesteding, de tijd zal moeten leeren of dat systeem op den duur aan alle vereischten zal voldoen. Zoo als het daar is aangegeven vinden wij eene schijnbare tegenspraak in AD § 27, waar die mededinging *het geschiktste middel is om voor het Gouvernement de* HOOGST MOGELIJKE *voordeelen te bedingen*, en AD § 21, waar het cijfer der *hoogste* inschrijving wordt gesteld als dat der *minimum*-levering aan het Gouvernement, ten einde *de mededinging te breidelen.*

Die schijnbare tegenspraak echter vervalt, als men bedenkt dat de gegadigde mededingers bij hunne inschrijving, elk voor zich, de zaak zoo hoog taxeren als zij maar eenigzins durven, en dat hij die het meest durft, door zijne inschrijving het minimum bepaalt van 's Gouvernements aandeel in de productie, want dan komt het er op nêêr dat het Gouvernement als *minimum* stelt het cijfer dat door de concurrentie is bereikt als *hoogste maximum* (*)

Zij die er niet aan denken dat gronden die nog niet met suikerriet zijn beplant geweest gewoonlijk minder goede resultaten geven, kunnen ligt in het geval komen dat zij de eerste jaren hun geheele product aan het Gouvernement moeten leveren, en misschien nog boete voor wanlevering bovendien. Dat echter bij die mededinging, dáár waar het de uitbesteding van *reeds bestaande contracten* geldt, alleen *couragense* concurrenten zich zullen opwerpen is duidelijk genoeg, want zij weten vooraf dat zij het niet kunnen winnen als zij niet hooger willen bieden dan de ex-contractant, die al de voordeelen en nadeelen van de onderneming bij jaren lange ondervinding kent, en de preferentie heeft.

Uit het L^a^ A MODEL CONTRACT *bij verlenging*, zien wij dat de eigenaar van reeds bestaande contracten, die zijne oude regten mogt opgeven ten einde eene onderhandsche verlenging op de nieuwe voorwaarden te verkrijgen, van die modeste minimum-bepaling verschoond blijft, welk negatief voordeel zijne overweging wel waardig is.

En wat zullen wij nu hier nog bijvoegen? Dat de prijs van *f* 8 per picol voor den fabriekant te Madioen veel nadeeliger is als voor hem wiens fabriek achter het residentiehuis te Soerabaya is gelegen?.. dan wel andere dergelijke waarheden die reeds door anderen zijn aangetoond en te duidelijk zijn om iemands betoog te behoeven? Zullen wij nog vragen of dijkbreuken, zoo als die welke in dit jaar ettelijke riettuinen in deze residentie zeer groot nadeel hebben toegebragt, ook onder de *rampen van hooger hand* zullen worden gerekend?

Dit alles zou overbodig zijn want de periode van discussie is voorbij, en, in alle opregtheid, ook dit ons artikel houden wij, om dezelfde reden, voor overbodig. Het is dan ook slechts eene beschouwing die niet pretendeert naar den rang van beöordeeling,...het is niets dan een, *„dat lezen wij er uit,"* zonder eenige pretentie als zouden wij overal de ware bedoeling hebben begrepen.

De staatkunde, natuurlijk, kan hare redenen hebben om hare ware bedoelingen te eeniger zake te bedekken, maar als de GROND-LAGEN en MEMORIE werkelijk in alle opregtheid des gemoeds zoo zijn ter nedergeschreven, dan is onze bescheidene opinie dat zij buitengemeen *naïf* zijn.

(*) Wij verzoeken dat men in dit exceptionele geval de term van *hoogste maximum* niet stelle onder de pleonasmen, want waar van een aantal concurrenten elk zijn eigen maximum inschrijft, daar is elke inschrijving een maximum, en wordt de inschrijving van den aanstaanden fabriekant het *hoogste maximum* in de mededinging.

NEDERLANDSCH INDIE.

SOERABAYA, den 15den Augustus 1860.

Vertrokken Passagiers.

Met de Ned. Ind. Stoomschip *Menado*, de heeren A. M. Roode, Mevr. Dumas en kinderen.

NEDERLAND.

— Naar men verneemt zullen de schouderlappen der korte jassen van de onderofficieren en manschappen vervallen en schakots van kleinere afmetingen worden ingevoerd dan de thans bestaande.

— Naar men verneemt, zullen de kadetten der koninklijke akademie van het 4de studiejaar, welke zich thans in het kamp bevinden, in het laatst der volgende maand bij de verschillende corpsen des legers als 2de luits. optreden.

— Men verneemt dat door 32 luitenants van het regiment grenadiers en jagers, te 's Hage in garnizoen, eene klagte tegen een officier was ingediend „wegens gedragingen, waardoor de waardigheid van den officiersstand wordt aangerand." De raad van onderzoek, die zich dezer dagen met die zaak heeft bezig gehouden, heeft beslist dat bedoelde officier schuldig is aan het hem ten laste gelegde en derhalve uit de dienst moet worden ontslagen. Hem is een wachtgeld van *f* 300 toegelegd.

— Er is sedert kort van wege de Fransche postadministratie eene geregelde dienst van stoompakketbooten tusschen Bordeaux en Rio Janeiro in werking gebragt, waarvan ook door tusschenkomst der postkantoren in Nederland tot het verzenden van brieven naar Portugal, naar de Kaap-Verdische eilanden en naar Brazilie kan worden gebruik gemaakt.

De posten vertrekken eens in de maand en wel op den 25sten van Bordeaux, en leggen onder weg aan te Lissabon, St. Vincent op de Kaap-Verdische eilanden, Fernambukco en Bahia, om tegen den 20sten van de volgende maand te Rio Janeiro aan te komen; van waar zij, na een verblijf van slechts vier dagen, weder langs denzelfden weg naar Bordeaux terugkeeren. Op het adres der brieven, welke men langs dien weg wenscht te doen verzenden, behoort de aanwijzing „over Bordeaux" te worden gesteld. Zij zijn onderhevig aan eene gedwongen frankering. De gelegenheid tot verzending naar Brazilie en de Kaap-Verdische eilanden over Engeland met de booten, welke op den 9den van iedere maand uit Southampton vertrekken, blijft dien onverminderd bestaan, zoodat, ofschoon zulks geheel aan de keuze der afzenders blijft overgelaten, de weg over Frankrijk voor de verzendingen, die van hier geschieden tusschen den 7den en de 21sten van elke maand, en daarentegen die over Engeland voor de verzendingen tusschen den 22sten en 6den van de daaropvolgende maand, uit het oogpunt van spoed de voorkeur schijnen te verdienen.

— Te rekenen van 1 Julij aanstaande kunnen de brieven, bestemd naar plaatsen gelegen in Britsch-Indie, met inbegrip

van Aden, Ceylon, Penang, Singapore en Hongkong, langs den weg van Marseille, naar de verkiezing der belanghebbenden, geheel ongefrankeerd, of wel gefrankeerd tot aan de plaats van bestemming worden verzonden. De brieven, bestemd naar de Nederlandsch-Indische buitenbezittingen te Riouw, Banka en Palembang, welke buiten de gesloten brievenmail voor Batavia over Singapore worden verzonden, blijven even als die voor andere plaatsen in den Indischen-Archipel, welke op dezelfde wijze worden geëxpedieerd, onderworpen aan eene gedwongen frankering tot Singapore.

— Den 16den Junij is van Nieuwe Diep vertrokken het schip *Amsterdam*, kapt. Wiegmink, bestemd naar Batavia, aan boord hebbende een detachement koloniale troepen, sterk 125 onderofficieren en manschappen, onder bevel van den majoor der artillerie J. D. Hoedt, benevens de 2e luits. der inf W. A. Coblijn en F. R. P. Abeele.

— Even als vroeger zijn weder eenige vreemde militairen, behoorende tot het koloniaal werfdepot, op de bepaalde wijze ingedeeld bij de veld-batt. het 5de reg. infanterie te 's Bosch en derwaarts gedirigeerd, ten einde later naar O. I. te worden gezonden.

— De weersgesteldheid blijft, naar den tijd des jaars gerekend, schraal, en vooral des avonds is het voortdurend koud.

— Het bevestigt zich, dat de berigten omtrent den storm van 28 Mei, niet overdreven waren. In vele streken is de vlasoogst geheel vernietigd. Eene voorloopige veiling der in het haagsche bosch omgeworpen boomen bragt *f* 7000 op. Eene volgende veiling zal nog veel grooter zijn. Uit de oorden, die door dien storm niet geleden hebben, luiden de berigten omtrent den aanstaanden oogst vrij gunstig.

Thans, nu de gezonken stoomboot de *Langstraat* geligt is, zijn wij in staat gesteld, zoowel niet de eenige, dan toch de hoofdoorzaak der ramp op te geven. Ziehier wat er van is.

Toen de *Langstraat* van Dordrecht vertrok, heeft men aan den wal het dikke touw, waarmede de boot had vastgelegen, wel in het water geworpen, doch de dekknecht heeft vergeten dit touw binnen boord te halen. Zoo lang nu de boot van Dordrecht tot Willemsdorp voer, steeds met den wind aan stuurboord, bleef het touw van de boot verwijderd, maar aan laatstgenoemde plaats genaderd en aldaar eene andere koers tusschen Willemsdorp en Moerdijk, genomen hebbende, is het touw op de hoogte van de Hooge Zwaluw in het rad gekomen en daarin zoodanig verward, dat het bakboords rad geheel ophield te draaijen, en er alzoo door de enkele werking van het stuurboords rad eene linksche wending met de boot kwam, dwars voor de holle zee, die den golfslag zoodanig over de boot deed slaan, en het water langs de kolengaten zoo geweldig deed binnenstroomen, dat de boot begon te zinken; de daardoor ontstane verwarring deed iedereen op redding bedacht zijn; daardoor werden de luiken opengezet, hetwelk een spoediger zinken ten gevolge had. Ziedaar eene mededeeling van een geredde, bevestigd door eene persoonlijke bezigtiging der boot, na hare ligting. Het touw zat zoodanig in het rad verward en had het zoo ontzet, dat men het met een bijl heeft moeten losmaken, waarna het rad nog niet kon draaijen.

Het getal opgevischte verongelukten vermeerdert dagelijks. Tegen de directie der onderneming is ook proces-verbaal gedeclareerd, omdat geen sloep aan boord aanwezig was, het geen eene verpligting is, aangeduid in de ministeriele concessie.

ENGELAND.

Op eene der laatste vergaderingen van de Peninsular en Oriental Compagnie, bleek het dat er op dat tijdstip niet minder dan twee honderd drie en tachtig schepen in zee waren, welke allen waren ingehuurd tot het overbrengen van steenkolen naar de stations der stoomschepen van de compagnie. Dit feit zal den lezer eenig idée geven welke énorme uitgaven werden vereischt voor eene stoomvaart op den Oceaan. De grootste hinderpaal die de volle ontwikkeling van de stoomvaart in den weg staat, zijn de kosten van aankoop en vervoer der brandstof. Nu en dan zijn kostbare proeven genomen met stoomers der eerste klasse ten einde die voor lange reizen te bezigen, doch geen drie proeven hebben bevredigende uitkomsten opgeleverd.

Eenigen tijd geleden werd er eene compagnie opgerigt, van welke de booten de reis van Engeland naar Australie *via* de Kaap deden; die onderneming leed echter schipbreuk en wel om reden er zoovele plaatsen moesten worden aangedaan om kolen in te nemen, dat de reis bijna even lang duurde als een zeilschip daartoe gewoonlijk noodig heeft. De Collin's stoomscheepvaart tusschen Liverpool en New-York ondergaat een betreurenswaardig verlies, niettegenstaande zij eene ruime subsidie ontvangt van het Gouvernement der Vereenigde Staten; de slechte uitkomsten worden door de Directeuren toegeschreven aan het kolenverbruik en wel voornamelijk het vervoer daarvan. De Peninsular en Oriental Compagnie, de grootste en bestslagende Oceaan-stoomvaart-Compagnie der geheele wereld, heeft zich onbekwaam verklaard om de Australische maildienst langer te vervullen, ook zelfs niet met de toekenning van een subsidie van £ 180,000 per jaar.

Elke nieuwe uitvinding dus waardoor het kolenverbruik bij stoomwerktuigen wordt verminderd mag gerust worden beschouwd als onmiddelijk te volgen op de door Watt gedane ontdekking. In een der Engelsche bladen vinden wij eene beschrijving van eene door den heer Rowan gedane uitvinding, en de betrekkelijke omstandigheden zijn wel geschikt om het hooge denkbeeld dat men van het nut van die uitvinding koestert, te versterken. De toestel is reeds in werking gebragt aan boord van de *Thetis*, een tusschen Liverpool en Glasgow varend stoomvaartuig. Een zeker kapitein Eldrid, die zijne aandacht heeft laten gaan over de waarde der uitvinding, heeft een artikel gepubliceerd waarin hij den uitslag zijner waarnemingen, als ook de werking der machinerie mededeelt. Gedurende eene zware reis, op welke wij drie en dertig uren onder stoom waren van Liverpool naar Greenock, en te kampen hadden met eenen zwaren wind en hooggaande zee, werden slechts vijf ton schotsche kolen verstookt die, gedurende dat tijdverloop stoom hadden geleverd voor de machines van 80 paardenkrachten. Sedert dien tijd hebben verscheidene practische ingenieurs en kundige professoren verklaard dat de uitvinding veel waarde had, en dat zij er ten volle het nut van erkennen. De keizer van Frankrijk moet reeds last hebben gegeven tot vervaardiging van een zoodanig werktuig voor eene gunboot, bij wijze van proef, ook het Britsche Gouvernement heeft de aanmaning gegeeld tot aanmaak van een paar werktuigen, volgens de nieuwe constructie, van 150 paardenkrachten.

De benoodigde hoeveelheid kolen bij de aanwending van Rowan's patent is, een en een kwart Engelsch pond voor elke paardenkracht per uur (*); bij de gewone werktuigen wordt daarentegen drie en een half tot vier en een half pond per uur verstookt. Dit geeft dus eene winst van twee derden, en wanneer de resultaten aan de beloften voldoen dan zal daardoor eene geheele omwenteling in de oceaan-zeevaart plaats hebben.

De Peninsular en Oriental Company zal niet achterwege blijven om de deugdzaamheid der uitvinding te onderzoeken en wanneer die resultaten worden verkregen welke men voorgeeft, dan is het te voorzien dat, bij eene algeheele invoering der uitvinding op de booten der maatschappij, de passagekosten aanmerkelijk zullen worden verminderd, zoodat een terugkeer naar het vaderland niet langer eene onmogelijkheid zal zijn voor hen die de schatten van eenen Croesus niet bezitten.

— Naar men verzekert, heeft de paus Mgr. Howard (vroeger officier bij de schotsche garde, doch thans geestelijke) belast met de taak om de iersche vrijwilligers bij hune aankomst te Ancona te verwelkomen en hun den apostolischen zegen te geven.

— Het dienst nemen voor het leger van den paus gaat in Ierland, hoewel bedektelijk, toch onafgebroken voort. In het begin dezer week vertrekken weder 80 weerbare mannen naar Rome en een brief uit die stad zegt, dat elk oogenblik 1000 Ieren in twee schepen te Ancona werden verwacht.

— Het vertrek van den *Great Eastern* naar New-York is wederom uitgesteld; het is thans bepaald op 23 Junij.

— Ten gevolge van de feestdagen is de werkzaamheid in de fabriekdistricten eenigzins belemmerd geweest. Te Birmingham, Manchester, Leeds, en Sheffield was het stil: daarentegen te Wolverhampton bijzonder levendig.

— De Ceylon is gisteren naar Alexandrie vertrokken met 864 kisten, inhoudende specie ter waarde van £ 230,707, al hetwelk verder naar Indie en China is bestemd.

(*) Bij de aangehaalde proefneming is dit echter niet bewezen, want 5 ton steenkolen in 33 uren voor eene machine van 80 p. k. staat gelijk aan $3^{25}/_{33}$ pond per p. k. per uur, en dit is volstrekt niets bijzonders.

Redactie.

ITALIE.

De legitimistische bladen hebben, zoo als bekend is, onophoudelijk hunne ontevredenheid te kennen gegeven over de expeditie van Garibaldi, alsook over de ondersteuning die Garibaldi ten deel viel door de hoofd-organen der publieke opinie van Europa. De *Gazette de France* in het bijzonder heeft zich hevig uitgelaten tegen den inval op Sicilie, en beklaagt het dat den koning van Napels de gelegenheid is ontnomen om die hervormingen intevoeren die hij raadzaam oordeelde. „Hoe," zoo zegt dit blad, „kan een staat het vrijheden geven, wanneer het Gouvernement aan dergelijke aanvallen is blootgesteld? De oorlog is even natuurlijk de vijand van vrijheid alsdat de vrede daar gunstig voor is" De *Courrier de Paris* beantwoord de opmerkingen van de *Gazette* en zegt onder anderen het volgende: —

„In het algemeen gesproken zijn wij de aanwending van dwang niet toegedaan en wij stemmen toe dat opstand niet als een regel kan worden aangenomen in de verhouding van het Gouvernement tegenover de onderdanen. Wat dit betreft denken wij geheel eenstemmig met onzen landgenoot. Doch wij gelooven ook dat op een Gouvernement verpligtingen rusten en dat eene te lange verwaarloozing daarvan de revolutionaire bewegingen noodzakelijk, zoo niet wettig maakt. En dit nu is juist wat plaats heeft gevonden in het koningrijk der beide Sicilien. Hoe vele waarschuwingen in het laatste vierde gedeelte eener eeuw langs wettigen weg werden gedaan, — niettegenstaande de onophoudelijke beroeringen, de telkens zich hernieuwende zamenzweringen, — welke raadgevingen ook werden gedaan door vriendschappelijke gouvernementen, de koning van Napels heeft geweigerd om daaraan gehoor te geven, en heeft in waarheid, om zoo te zeggen, een wal van haat en nijd opgeworpen tusschen zich en zijn volk. Is dat de schuld van Garibaldi? En wanneer nu het koningrijk der beide Sicilien een voorwerp van dégout is voor geheel Europa, moet dan de held der onafhankelijkheid, die door alle volken wordt toegejuicht, worden misprezen? Of moet het Bourbonsche gouvernement, hetwelk van allen is verlaten tot zelfs van die soldaten die een vaandel zonder roem verlaten, worden beschouwd als de aanleidende oorzaak van hetgeen thans gebeurt? Voorzeker is de toestand van het koningrijk der beide Sicilien een publiek schandaal en ongetwijfeld is het schouwspel van tusschen landgenooten geleverd wordende slagen, van gebombardeerde steden, van vertrapte en verwoeste velden bedroevend. Doch wie kan anders verantwoordelijk worden gesteld voor dit schandaal en voor deze vernielingen dan het gouvernement dat er de oorzaak van is? De gouvernementen van Europa hebben dit volmaakt goed begrepen en daarom heeft het Napolitaansche gouvernement ook te vergeefsch hunne tusschenkomst ingeroepen in den strijd tusschen een geheel volk dat opstaat, en een ermagtig gouvernement dat poogt om zijne beleedigde onderdanen weder tot rust te brengen. Wij keuren het af dat vreemden zich bemoeijen met de inwendige politiek van welk land ook, en, wat betreft de zaken der beide Sicilien in het bijzonder, gelooven wij dat Europa wijs doet om het regt van het volk in zijnen loop niet te stuiten."

De *Union* geeft ook een antwoord op een in de *Siècle* voorkomend artikel ten gunste der expeditie van Garibaldi, en geeft zijne verwondering te kennen dat eene zoodanige loftaal door eenig blad kan worden gebezigd. Hij zegt onder anderen:

„Wanneer de verdedigers van de goede orde in Frankrijk en in Europa thans zich de waarschuwing niet aantrekken, dan is dat toch zeker de schuld niet van hunne tegenstanders. In de geestdrift en buitensporige taal straalt zonder eenige verheeling door, dat het radikalisme zijn doel heeft bereikt. Garibaldi, met zijne roovers-onverschrokkenheid en vrijbuiters-zending, is de genius van de revolutie, welke vorderingen maakt,.. gezworen heeft om alle wetten met voeten te treden,.. welke Napels, Rome, alle staten, alle mogendheden bedreigt,.. en niet rusten zal dan op de ruinen van geheel Europa. Laten wij onze vooruitziende gedachten onder den invloed van het duistere licht laten varen. Er zijn bekentenissen welke in de bedwelming der driften soms ontsnappen en niets kan daaraan gelijken. De haat kan soms toonen uitlaten die onvrijwillig worden uitgegalmd, waardoor soms de geheimste gedachten worden blootgelegd. Het is de flikkering die den afgrond der revolutie verlicht. Zeer onvoorzigtig en zeer misdadig zijn zij die geen gebruik maken van dit ontzagwekkende licht.

SCHEEPSBERIGTEN.

Aangekomen Schepen te Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Naam van het Schip.	den Gezagvoerder.	Grootte van 't schip in Lasten.	van waar gekomen.	wanneer gezeild.	welke plaats aangedaan.	werwaarts bestemd.	Agenten.
Aug. 15	Ned. Ind.	Kim Tiang Hoat.	Tan Hok Tjoan.	$117^1/_2$	Banjermassing.	11 Aug.	geene	Samarang.	—

Vertrokken Schepen van Soerabaya.

Datum.	Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerder.	Naar.
Aug. 15	Nederl. Ind.	Stoomschip Menado.	A. A. Couteron.	Makk. Timor Dellie en de Molukk.
„ —	„ „	Plita.	Tan Hong.	Balie.

In lading en in reparatie liggende Schepen te Soerabaya.

Vlag.	Namen der Schepen.	Gezagvoerders.	Bestemming.	Agenten.
Nederlandsche	Kinderdijk.	D. Zwenenburg.	Nederland	Fraser Eaton & Co.
„	Nova Zembla.	Hordijk.	„	„ „ „ „
„	Elisabeth.	Veenstra.	„	„ „ „ „
„	Leeuwestijn.	Vonck.	„	„ „ „ „
Engelsche	Tirefiij.	Kirbij.	Onbepaald	„ „ „ „
Nederlandsche	Delftshaven	Schaap.	In reparatie.	B. Kopersmit & Co.
„	Java	Stikkel van Dam.	Wordt verkocht.	„ „ „ „
„	Schoonderloo.	Kruijt.	Amsterdam.	„ „ „ „
„	Javaan.	Munnix.	„	„ „ „ „
Engelsche	Equinox.	Thos. Williamson.	Golf van Perzië.	Hill Broekman & Co.
Nederlandsche	Ida Wilhelmina.	B. P. van Wijland.	Onbepaald.	E. Ten Brinck & Co.
„	Catharina Willemina	F. H. Popken.	Onbepaald.	„ „ „ „ „
„	Helmers.	A. Reesen.	„	„ „ „ „ „
„	Abel Tasman.	J. R. Eijken.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Ida Maria de Raath.	J. de Boer.	„	„ „ „ „ „
„	Nicot.	J. Amesz.	Amsterdam.	P. Kervel & Co.
„	IJssel.	C. Maarschalk.	Onbepaald.	Schimmelpenninck & Co.
„	Prins Frederik der Nederlanden	C. C. de Witt.	Onbepaald.	„ „ „
„	Aldegonda Jacoba.	B. C. Deurholt.	Nederland.	„ „ „
„	Hercules.	Detering.	„	„ „ „
„	Java.	Worthington.	Grissee en Batavia.	„ „ „
„	Julie Claire.	van Oosterom.	Nederland.	„ „ „
„	Holland.	Auffmorth.	„	B. J. van Eck & CO.
„	Fearnot.	Fabritius.	Onbepaald.	„ „ „ „ „ „
„	Jacob.	Förger.	In reparatie.	Mathieu Ebbs Roye & Co.
„	Whampoa.	Butnor.	Nederland.	„ „ „ „ „
„	Twee Gezusters.	Keuzekamp.	„	„ „ „ „ „

Aan- en Uitvoer te Soerabaya op den 14den Augustus 1860.

AANVOER.

Van Riouw en Singapoer per het Ned. Ind. schip *Hoksing*, gezagv. Lim Tiang Sing.

184 kr. en 277 zakken gambier, 93 pico's peper, 15 kisten onbekend, 10 vaten vischkuiten, 2 krandjangs was, Order; 61 zakken ambalo, 65 zakken nagelen, 20 zakken moensie, 1 krandjang was, 1 kist kramerijen, 16 kisten diverse, 51 vaten stal, Sech Awat At Mimik; 51 vaten stal, 60 zakken ambalo, 15 zakken nagelen, 2000 stellen kepaso, 3100 pakken porceleinwaren, 3 vaten vichkuiten, 11 stuks waterpatten, 300 stuks pottjes, Gezagvoerder.

Van Borneo per het Ned. Ind. schip *Bilmadjil*, gezagv. Intjik Alie. 5.580 bossen rotting, Gezagvoerder.

Marktprijzen.

Suiker *f* 16.—
Rijst (Cadja) *f* 110 @ *f* 130.—
Id. (Witte) *f* 150 @ *f* 160.—
Arak ℔ legger. *f* 44 @ *f* 45.—
Kadjane Matten. *f* 9 @ *f* 12.—
Rotting *f* 7 @ *f* 9.—
Wisselkoers 10.2%.

Voor ieder in dit blad voorkomend artikel, hetwelk van geene onderteekening is voorzien, stelt de Redactie zich verantwoordelijk zoo lang door haar geen ander schrijver wordt opgegeven.

Gedrukt bij Le Roy & Co te Soerabaya.